

Ulf Kristersson: Tal i riksdagen med anledning av Förintelsens minnesdag

Talare
Ulf Kristersson
Statsminister

Datum
23 januari 2025

Plats
Stockholm

1 Kära överlevande,

Excellencies,

5 Mina damer och herrar,

I "Dolda judiska liv", som är Joanna Rubin Drangers nya bok, så intervjuar hon Maj-Britt. Hon är i 75-årsåldern och judinna, men har i hela sitt liv dolt sin judiska identitet. Hon har knappt ens reflekterat över det – eller som hon säger:

10 "Det har varit som något naturligt bara".

Det finns en tyst smärta i hennes och andra svenska judars vittnesmål – som om historien har lärt dem vad som kan hända judar. Och att man som jude själv är ansvarig för att det inte händer. Att man gör bäst i att vara försiktig.

15

Bortom det antisemitiska våldet, alla hot och allt hat som just nu faktiskt får berättigad uppmärksamhet, så är det här vårt kollektiva misslyckande - att Maj-Britt – och många andra judar med henne – känner just så i dagens Sverige.

20 ***

I år är det 80 år sedan Auschwitz-Birkenau befriades – och nu på måndag den 27 januari är jag för första gången på länge inte i Stora synagogan, utan på plats i Auschwitz, tillsammans med kronprinsessan, talmannen, kulturministern och

25 många av mina kollegor runt om i Europa.

Men framför allt deltar två av Auschwitz överlevande från Sverige i den minnesceremonin – Elisabeth Masur och Leon Weintraub, som dessutom kommer att vara en av vittnestalarna.

35 I 80 år har vi både som land och som medmänniskor haft ett gemensamt ansvar
– att lyssna.

På överlevande, på överlevandes barn och barnbarn. Nu även barnbarnsbarn.
Lyssna på representanter för judar, romer och andra grupper som föll offer för
den europeiska kontinentens allra mörkaste kapitel.

40

Så: Tack till er som orkar berätta, som vågar berätta. Och tack till föreningen
Zikaron, som inte alla känner till, men som i handling förvaltar ert minne. Som
ser till att nya generationer fortsätter berätta, vad allt färre som var med då, kan
berätta nu.

45

Av samma skäl fortsätter vi att finansiera hågkomstresor till Förintelsens
minnesplatser.

50 Och av samma skäl skjuter vi till mer pengar till Forum för levande historia, för
den folkbildande insatsen i ”...om detta må ni berätta...”.

Vi gör det för att historien lär oss, att varje generation måste vinnas – och varje
generation måste vaccineras.

55

Men låt oss här idag inte bara se historiens mörker. Låt oss också se de ljus som
tänds.

60 När Europas historia skrivs, så måste den handla om judiskt lidande och judisk
död. Men den måste faktiskt också handla om judiskt liv.

För judiskt liv och det judiska kulturarvet är en del av vår gemensamma historia.

65 2025 markerar inte bara 80 år sedan den tidens ondska besegrades. Utan
markerar också 250 år av judiskt liv i Sverige. För 1775 fick Aaron Isaac rätt att
bosätta sig här, utan att tvingas konvertera till kristendom. Samma år grundade
han en judisk församling här i Stockholm.

250 år senare är de judiska inslagen i vårt land så många, så tydliga och så självklara – att vi nu kallar dem för vårt kulturarv.

75 Så här i vintertid tänker man gärna på en varm sommarkväll, som den som förra året började med Pride-veckans shabbatgudstjänst, och avslutades med klezmerkonsert på Mälarpaviljongen.

80 Eller tänk på Josef Franks tidlösa design, nyligen tillägnad en helt egen utställning på Liljevalchs. Och som pryder nästan varenda svensk ambassad i hela världen. Och även Sagerska faktiskt, bara ett stenkast härifrån.

Och tänk på den smörgåsgurka som många av oss lägger på frukostmackan. ”Gurkodlarsonen” Herbert Felix lanserade den i Sverige när han hade flytt nazismen i Tjeckoslovakien. För att inte tala om Georg Riedel och Idas
85 sommarvisa på skolavslutningen.

Allt detta – och så mycket mer – finns också representerat i den nya symbolen för det judiska jubileumsåret.

90 Judiskt liv är alltså en omistlig del av vår svenska nutid, för att det var en viktig del av vår svenska dåtid – och ska förbli en självklar del av vår svenska framtid.

95 Tillbaka till Joanna Rubin Drangers bok. Hon avslutar med den retoriska frågan (och jag citerar): ”Hur vill vi att det ska vara? Ska människor behöva vara rädda för att vara dem de är?”

Och svaret på frågan är nej.

100

I min allra första regeringsförklaring sa jag att arbetet mot antisemitism är mycket högt prioriterat för den här regeringen. Men jag sa också att det kräver mer än bara vackra ord.

105 Därför blundar vi inte när svenska judar utsätts för ny och gammal antisemitism.

110 Vi ser er, vi agerar, vi står bakom er – och här kommer vi stå kvar. Ingen svensk
jude ska behöva frukta för sin egen säkerhet, någonstans – allra minst i sitt eget
land.

Tack.

115

Källa

<div>regeringen.se</div>

Taggar

2020-tal, 2025, Man, Minnestal, Moderaterna

120

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/ulf-kristersson-tal-i-riksdagen-med-anledning-av-forintelsens-minnesdag>

125

130

135

140

145